

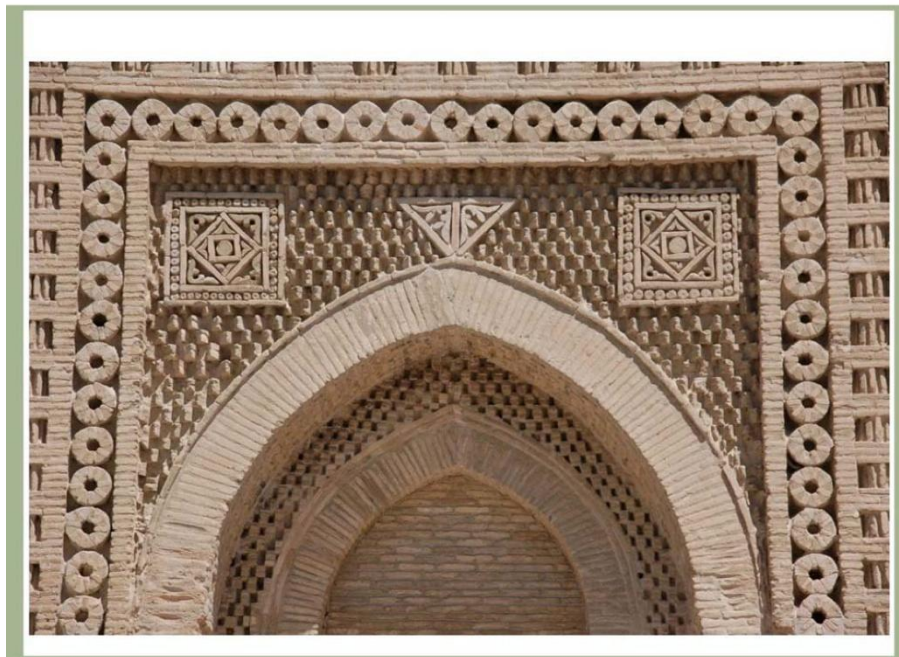
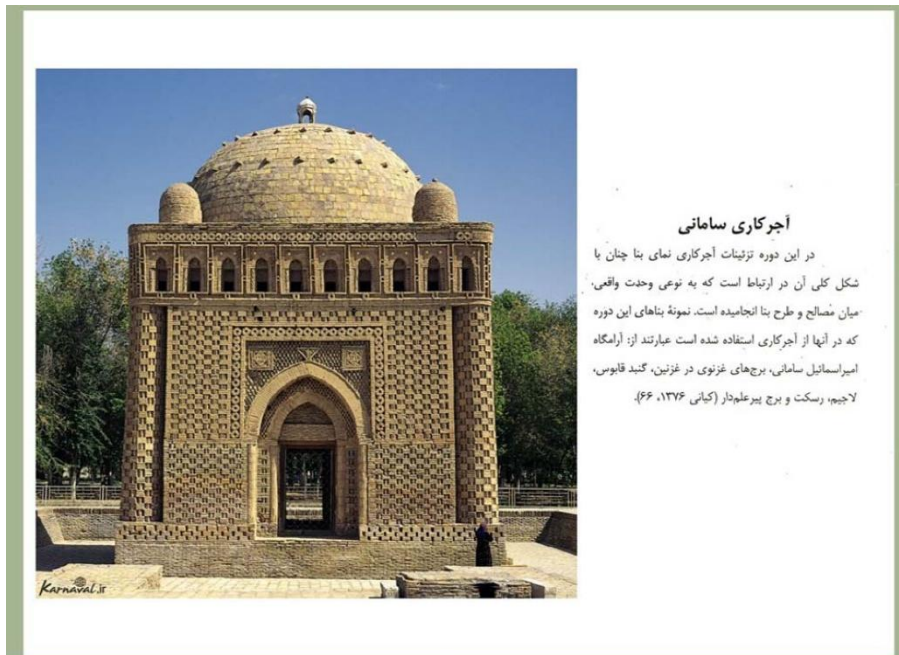

مقطع تحصیلی: کاردانی ■ کارشناسی □ رشته: «عماری داخلی ترم: سال تحصیلی: ۱۳۹۸-۱۳۹۹

نام درس: تاریخ معماری تزئینی (ایران و جهان) نام و نام خانوادگی مدرس: مریم مجیدی
آدرس email مدرس: Maryam.majidi80@yahoo.com تلفن همراه مدرس:

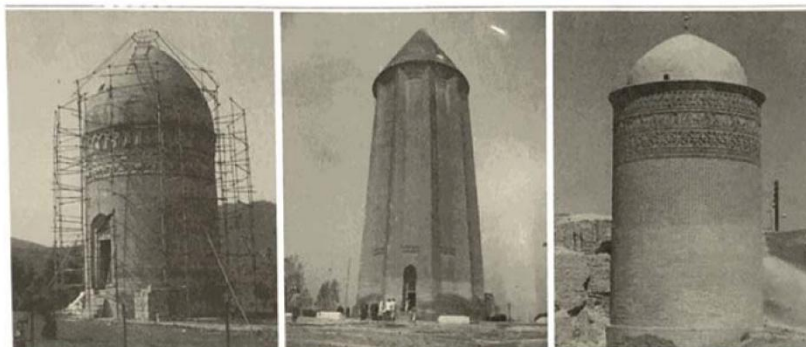
جزوه درس: تاریخ معماری تزئینی (ایران و جهان) مربوط به هفته : اول □ دوم ■ سوم □
text: دارد ■ ندارد □ voice: دارد □ ندارد ■
power point: دارد □ ندارد ■

تلفن همراه مدیر گروه :

قابل توجه مدرسین محترم : حداقل ۶ صفحه در هر هفته برای ارایه محتوای درس و یک صفحه برای خلاصه درس و نمونه سولات در نظر گرفته شود.

گنبد قابوس

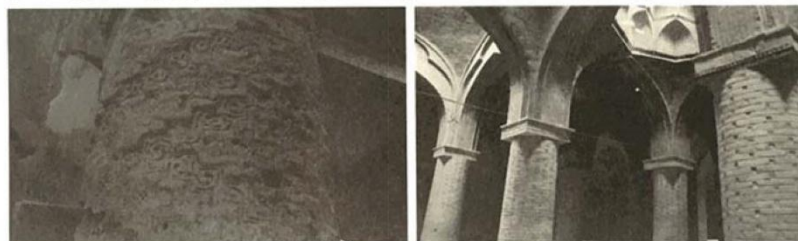
برج لاجیم

گنبد قابوس

مقبره پیر علمدار

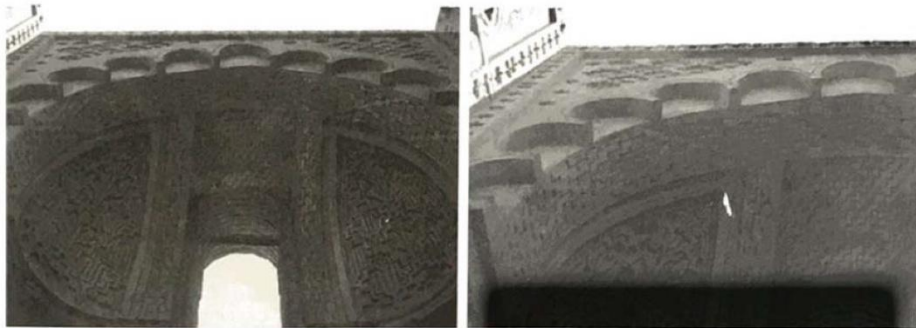
آجرکاری آل بویه

هنر آجرکاری در دوران آل بویه از اهمیت والایی برخوردار بوده و قوت بیشتری یافته است. آجرکاری ستون‌های کاکوبه، شبستان مسجد جامع اصفهان، جامع نائین، تزئینات زیبای آجرتراش سر در جامع صغیر یا مسجد «جورجیر» اصفهان از نمونه کارهای ارزنده دوران آل بویه است (کیانی ۱۳۷۶، ۶۶).

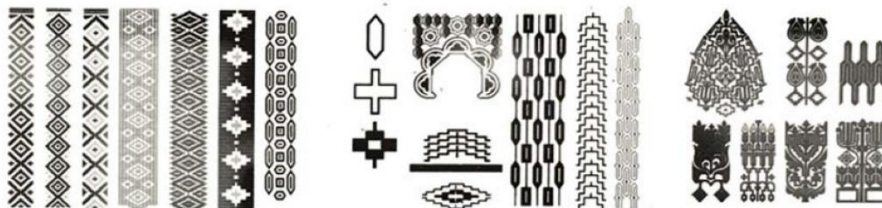
نمونه‌ای از ستون‌های شبستان مسجد جامع اصفهان

شبستان مسجد جامع اصفهان

سردر مسجد جامع جوزجیر اصفهان

جزئیات سردر مسجد جامع جوزجیر اصفهان

طرح‌های آجرکاری مسجد جوزجیر اصفهان

قابل توجه مدرسین محترم : حداقل ۶ صفحه در هر هفته برای ارایه محتوای درس و یک صفحه برای خلاصه درس و نمونه سولات در نظر گرفته شود.

آجرکاری سلجوقیان

آجرچینی پرکار و پر نقشه از خصوصیات معماری دوره سلجوقیان بود (ویلیبر و... ۱۳۷۴، ۵۳). در دوران سلجوقیان با فراهم آمدن موجبات سیاسی و امکانات گسترده اقتصادی هنر آجرکاری در خلق آثار شکوهمند معماری نقش اساسی بر عهده می‌گیرد (نعیما ۱۳۷۶، ۲۶). کار ساختمان بناهای بزرگ و شکوهمندی چون مسجدها، مدرسه‌ها، کاروانسراها، آرامگاه‌ها و مجموعه‌های گسترده شهری با حجم‌های سترگ رواج پیدا می‌کند (کیانی ۱۳۷۶، ۴۷). بناهای عهد سلجوقی روشنگر این موضوع است که برآورد کلیه مسائل سازهای، از قبیل نیروهای کششی، فشاری و حتی برشی با چنان دقت، انجام گرفته که انتقال نیرو در آجرها توانسته موجب ایستایی بنا که نزدیک به ده قرن از ساخت آن می‌گذرد، شود (همان، ۲۱).

قابل توجه مدرسین محترم: حداقل ۶ صفحه در هر هفته برای ارایه محتوای درس و یک صفحه برای خلاصه درس و نمونه سولات در نظر گرفته شود.

قابل توجه مدرسین محترم : حداقل ۶ صفحه در هر هفته برای ارایه محتوای درس و یک صفحه برای خلاصه درس و نمونه سولات در نظر گرفته شود.

از بناهای اوایل دوره سلجوقیان، مسجد جامع اصفهان، باری با آجر در پوشش تاق شبستان‌های این مسجد با بیش از ۴۷۰ مدل تاق آجری، برج‌های دوگانه خرقان به عنوان نخستین نمونه گنبد‌های دویوش از نظر هنر آجرکاری، شبستان‌های گنبددار مسجد جامع زواره و اردستان از اعتبار ویژه‌ای برخوردار هستند (نعمیا ۱۳۷۶، ۲۶). بناهای باشکوه ریاط شرف، ریاط ملک نیز از نمونه‌های گرانقدر آجرکاری این عهد به‌شمار می‌روند (کیانی ۱۳۷۶، ۴۷). مناره‌های این دوران، همه نمونه ارزشمندی از هنر آجرکاری این عهد به‌شمار می‌روند... هنر آجرکاری عهد سلجوقی در بنای آرامگاه‌ها که از آنها با نام برج و گنبد یاد می‌شود، به اعتباری به عالی‌ترین اوج خود می‌رسد (همان، ۶۸). آجرکاری پرکار و عرضه نقش‌ها و طرح‌های گوناگون را

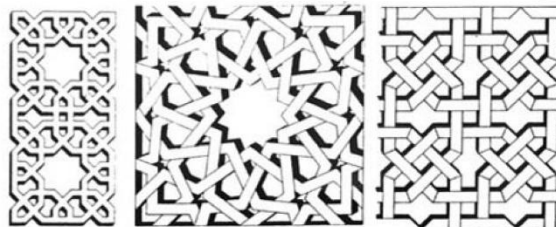
آجرکاری یکی از برج‌های خرقان

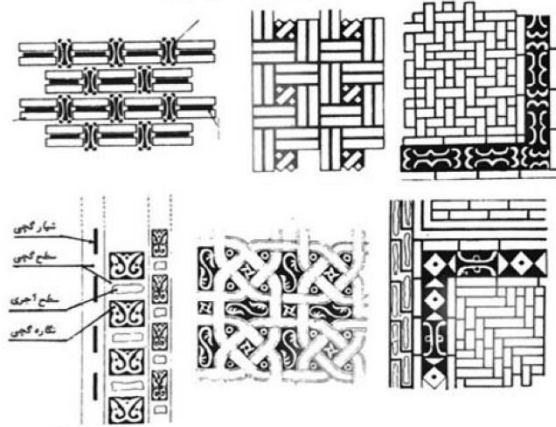
ریاط شرف

تزیینات ریاط شرف

نمونه آجرکاری‌های برج خرقان

نمونه طرح‌های آجرکاری در ریاط شرف

می‌توان از ویژگی‌های عمده معماری دوران سلجوقی دانست (همان، ۶۷). آجرکاری تزیینی در دوره قبل از سلجوقیان به وجود آمد و در دوره سلجوقی به بیشترین رشد خود رسید و در قرن چهاردهم بتدریج از اهمیت آن کاسته شد (دونالدن ۱۳۶۴، ۸۵).

از این دوران به‌عنوان دوران گسترش و تکامل هنر آجرکاری یاد می‌شود. (کیانی ۱۳۷۶، ۴۷). گنبد سرخ مراغه، به عنوان بهترین نمونه آجرکاری در ایران و شاید دنیا شناخته می‌شود (همان، ۶۸). کاربرد کاشی‌های رنگین در تزئین ساختمان‌ها از دوره سلجوقی شروع شده ولی معلوم نیست که از کجا و در چه شکل و قالبی بوده است (انتیک‌هاوزن و گرابر ۱۳۸۷، ۳۹۸). ابعاد آجر در دوره سلجوقی: $۲۶ \times ۲۶ \times ۶.۵$ - مسجد جامع دماوند: $۱۸ \times ۱۸ \times ۳.۵$ - ری: $۲۰ \times ۲۰ \times ۴$ است (کیانی ۱۳۷۶، ۵۲). همچنین در این دوره استفاده از مهرهای گچی و سفال مابین آجرها نیز متداول شد.